

‘Onze jongeren wil ik hoop bieden’

Een avontuur op de Noordzee of dagen in het Friese woud: **Vroege vogels** is voor Menno Bentveld een droombaan. Zo kan hij kijkers informeren, het activistische van vroeger heeft hij achter zich gelaten. ‘Ik lees niemand de les.’

TEKST: BRAM DE GRAAF, BEELD: JANITA SASSEN

Hoor, een pimpelmees”, zegt Menno Bentveld, genietend van het zonnetje bij een horecagelegenheid in een natuurgebied bij Leiden, niet ver van zijn huis. Hij heeft een pittige periode achter de rug, maar de natuur werkt altijd weer troostend, zegt hij. Begin maart overleed zijn moeder. “Ze was 87, maar het kwam toch onverwacht. Ze was nog zo vitaal. Gelukkig hebben we goed afscheid kunnen nemen. Ze had een scheurtje in haar slagader. Opereren was een optie, maar de artsen gaven haar niet veel kans. Ze vond het mooi geweest en zei: ‘Jongens, dit is het. Hier nemen we afscheid.’ Groot verdriet, maar ook dankbaarheid dat ik zo’n moeder mocht meemaken. Ze was een en al liefde, voor iedereen. En totaal onbaatzuchtig en verzorgend.”

Je ging al snel weer aan het werk. Kon je de knop omzetten?

“Een paar dagen na de begrafenis zat ik voor *Vroege vogels* in Zeeuws-Vlaanderen. Ik heb mooi, helend en troostrijk werk. De natuur biedt me veel. En ik werk met een hecht team, dat voelt als familie. Het was goed om even met hen in de bush te zijn. Al zat ik wel veel aan

de telefoon, want mijn broer en ik moesten allerlei zorg organiseren voor mijn vader, die dementie heeft.”

Je groeide op in Leiden en bent er weer gaan wonen. Vanwege je ouders?

“Ook. Het is een fijne stad en er wonen veel vrienden en familie. Dat vind ik prettig. En ik heb het altijd ontzettend fijn gehad hier. Voor mijn moeders herdenkingsdienst ben ik door foto’s van vroeger gegaan. Wat een geluk en rijkdom zie ik daarop. Op een foto staat ze als jonge sixtiesmoeder met twee kleine jochies. Ze kijkt zo gelukkig. We waren spekkopers met zo’n moeder.”

Waarom ging je dan niet in de meubelzaak van je ouders werken?

“Mijn broer nam die over, mijn moeder heeft tot het laatst meegeholpen. Het was een echt familiebedrijf, sinds 1961. Mijn vader tekende interieurs, zij stond in de winkel. Tijdens het avondeten ging het altijd over klanten, fabricagefouten, opmetingen, enzovoorts. Mijn broer vond dat interessant, ik niet. Ik wilde boswachter worden. We hadden een zomerhuisje in Noordwijk en zaten veel in de natuur. Ik droomde ervan dat ik in

een jeep door de bossen reed en met een geweer stropers wegjoeg. Als tiener was ik activistisch. Met het milieu was het zowat nog erger gesteld dan nu. Er zaten zoveel chemicaliën in de Rijn dat je er fotorolletjes in kon ontwikkelen. Atoomafval ging in grote netten zo de oceaan in. We hadden zure regen en gaten in de ozonlaag. Ik ben nu veel gematigder dan toen; als ik nu zestien was geweest, had ik mezelf waarschijnlijk ook vastgeplakt aan de snelweg.”

Toch studeerde je algemene letteren en presenteerde je een reisprogramma.

“Toen had nog niemand het over vlieg-schaamte. Ik denk daar nu heel anders over en probeer alleen nog programma’s dicht bij huis te maken. Op de middelbare school had ik ook andere dromen. Ik hield van lezen en toneelspelen en met algemene letteren kon ik die liefdes combineren. En toen kwam toevallig de televisie op mijn pad. Een vriend die bij *Club Veronica* werkte, vertelde dat ze voor een nieuw programma mensen zochten. Of ik een screentest wilde doen? Ik dacht: leuk, krijg ik een kijkje achter de schermen. Maar ik werd uitgekozen. ‘Daar moet ik over nadenken’, zei >

'Als ik nu zestien was geweest, had ik mezelf
ook **vastgeplakt aan de snelweg!**'

ik toen ze belden. Begrepen ze niets van. Iedereen wil toch op tv? Mijn vader moedigde me aan het toch te doen: 'Zie het als leuk studentenbaantje.' Na mijn afstuderen kon ik in vaste dienst *Veronica reïsgids* maken. Al snel greep het medium me. Met een team op pad gaan vind ik nog steeds het allermooiste."

Heeft je tv-carrière gebracht wat je hoopte? Bij 'DWDD' en 'Kassa' mocht je invallen, maar werd je geen vaste kracht.

"Hoe mooi die invalbeurten ook waren, het is zo niet gelopen. Combinatie van niet gevraagd worden en vanuit mezelf geen gierende ambitie hebben om daar iedere avond aan zo'n tafel te gaan zitten, denk ik. Als er weer een duo bij *Op1* verdwijnt, steek ik niet mijn vinger op."

Ook omdat je met 'Vroege vogels' in de luwte opereert?

"Dat is niet de reden, maar het is waar: als talkshowhost krijg je meer over je heen dan als presentator van *Vroege vogels*. Mensen vinden je vervelend, arrogant, weet ik niet wat. Daar hou ik inderdaad niet van. Ik ben op straat nog nooit nageroepen met: 'Zeg, wat heb je nou weer voor rare otter in beeld gebracht?'"

Hoe zou je het 'Vroege vogels'-publiek omschrijven?

"Dat zijn allerlei soorten natuurliefhebbers; diehards die al 45 jaar naar het radioprogramma luisteren, goed geïnformeerde amateurfilmers en -fotografen. En steeds meer jongeren, merken we op onze sociale media."

Is dat publiek de afgelopen jaren bewuster geworden?

"Door alle ontwikkelingen is iedereen intensiever met de natuur bezig, ik ook. We eten thuis vegetarisch, ik rijd elektrisch. Een steeds grotere groep mensen, met name jongeren, maakt zich grote zorgen over het voortbestaan van de aarde. Op onze redacties ontvangen we rapporten over smeltende ijskappen en CO₂-uitstoot. Daar word je niet vrolijk

PASPOORT

NAAM: Marinus Antonius Bentveld

GEBOREN: 22 juni 1967 in Leiden

PRIVÉ: Heeft een vriendin en drie

volwassen kinderen

OPLEIDING: Studeerde algemene letteren in Utrecht

CARRIÈRE: Werkte van 1990 tot 1995 bij *Veronica*, waar hij *Club Veronica* en *Veronica reïsgids* deed.

Stapte in 1995 over naar de *Vara*, waar hij onder meer *Twaalf steden*, *dertien ongelukken*, *Jules unlimited* en *Het jongeren Lagerhuis* presenteerde.

Sinds 2007 is hij presentator van *Vroege vogels* op radio en tv.

Hij maakte daarnaast documentaireseries als *Ik, plastic* (over omgaan met plasticvervuiling), *Waterman* (over Nederland en het water) en een serie over de energietransitie.

van. Als oude bok zal het mijn tijd wel duren, maar die jonge redacteuren en hun kinderen gaan een stijgende zeespiegel meemaken. Ik wil hen hoop bieden, want er gaat ook veel goed."

Zoals?

"Neem de energietransitie. De verwachting is dat in 2030 al 75 procent van onze stroom van windmolenparken in zee komt. Daarmee kunnen we concurreren met gas en olie. We hebben laatst op de Noordzee een item over windmolens opgenomen. Elke keer als zo'n ding rondraait, voorziet het drie huishoudens een dag lang van stroom. En ja, er zijn ook negatieve gevolgen: die parken verjagen zeezoogdieren en doden vogels. Maar wat dan? Ook daar zullen we oplossingen voor moeten verzinnen en deels de gevolgen accepteren. De ideale oplossing is minderen, zoals minder vlees eten. Wereldwijd dient 75 procent van de landbouwgrond om dingen te produceren die we in dieren stoppen die wij dan weer opeten. Dus probeer het eens. Het is zo eenvoudig."

Is het menselijk gedrag proberen te veranderen je grootste drijfveer?

"Dat zou te makkelijk zijn. Natuurlijk wil ik met mijn programma's werken aan een betere wereld. Ik wil mensen inspireren, maar lees ze niet de les. Ik wil dat ze weten wat er speelt. Dat ze niet in die dieselauto blijven rijden en vlees blijven eten om over dertig jaar te constateren dat hun kinderen de dupe zijn van smeltende ijskappen. Nee, ze wisten wat er aan de hand was. Maar als ik eerlijk ben is mijn belangrijkste drijfveer: deze droombaan. Morgen zit ik twee dagen lang in een Fries natuurgebied; van 5 uur 's ochtends tot 11 uur 's avonds. Thermoskan koffie mee, soms valt een geluidsman in de sloot. Het zijn lange, zware dagen, maar zo heerlijk. Ik doe het dus ook een beetje voor mezelf."

> VROEGE VOGELS | ZONDAG | NPO 2 | BNNVARA | 19.25